

**INSTITUTIONEN FÖR
GLOBALA STUDIER**

ATT ANVÄNDA POPULÄRKULTUR SOM ROP PÅ HJÄLP

En kvalitativ studie om hur hiphop-musiken i Sverige används som identitetsskapande och verklighetsskildrande

Emmanuel Brew

Examensarbete i socialantropologi

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	SA1511
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt/2023
Handledare:	Simon Larsson
Examinator:	Johan Wedel
Antal ord	1199

Abstract

Hip-hop music has long been an expressive medium used by individuals from marginalized areas in Sweden to address social issues and shape their identities. Through interviews with Swedish hip-hop artists and analysis of lyrics, this bachelor thesis explores the self-expression of the artists and how they express their views of society. It focuses on how social problems are expressed and understood, as well as on how the artists view the depiction of contemporary Swedish hip-hop music in media. Additionally, the study investigates how hip-hop artists themselves perceive the significance of their music lyrics. Furthermore, I explore the impact of music on the identity of hip-hop artists from marginalized areas, as perceived by the artists themselves. To gain a comprehensive understanding, the ethnographic study employs semi-structured interviews and participant observation with four non-ethnically Swedish hip-hop artists who live or have grown up in disadvantaged areas in Sweden. Additionally, text analysis is conducted with a sample of ten songs. By adopting a social constructivist perspective and drawing upon the theories of Lambros Fatsis, who views hip-hop as a research tool; more specific the author asserts that politicians and society should harness the power of music to foster a comprehensive understanding of the realities faced by marginalized communities. This thesis aims to shed light on the multifaceted dynamics within the Swedish hip-hop scene, examining the social implications, artistic perspectives, and personal experiences of the artists. This thesis is written in Swedish and concludes that the artists perceive themselves as streets politicians, actively highlighting and depicting injustices within their immediate environment. Moreover they hold the belief that they can have a greater and more direct influence on young people compared to politicians today.

Keywords: Hip-hop, marginalization, stigmatization, identity, criminality

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ABSTRACT	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	3
1. INTRODUKTION.....	4
1.1 FORSKNINGSPROBLEM.....	6
2. SYFTE & FRÅGESTÄLLNING	7
3. BAKGRUND	8
3.1 HIPHOP OCH GANGSTERRAP I SVERIGE.....	8
3.2 GANGSTERRAP SOM BEGREPP.....	9
3.3 TIDIGARE FORSKNING	9
3.4 TEORI	12
3.5 TEORETISKT RAMVERK.....	12
3.6 SUBKULTUR	14
4. METOD.....	14
4.1 KVALITATIVA METODER	15
4.2 DELTAGANDE OBSERVATION.....	16
4.3 TEXTANALYS	16
4.1 ETIK	17
5. RESULTAT.....	17
5.1 DEN SVENSKA HIPHOPSCENEN.....	19
5.2 OMRÅDET OCH UPPVÄXTENS INVERKAN PÅ MUSIKEN.....	23
5.3 GATANS POLITIKER.....	29
5.4 SYNEN PÅ SAMHÄLLETS REAKTIONER.....	32
6. DISKUSSION	35
KÄLLFÖRTECKNING	36

1. Introduktion

Sedan lång tid tillbaka har personer från utsatta områden i Sverige använt hiphop-musiken som ett verktyg för att bygga sin identitet och uttrycka missnöje mot orättvisa levnadssituationer genom subkulturella uttryck (Sernherde, 2010). Det är väl dokumenterat att inflytelserika grupper i samhället som författare och journalister har en fördel när det gäller att uttrycka missnöje och belysa problem i samhället. Det är också känt att vissa grupper inte får sin röst hörd i samma utsträckning i detta sammanhang stigmatiserade personer i särskilt utsatta områden i Sverige. Att vissa människors röst inte får komma fram i samhället beror på flera faktorer som exempelvis en lägre socioekonomisk status och systematiskt förtryck från samhället. När livsvillkoren försämras och orättvisor uppstår, hörs röster som ropar på hjälp för att belysa problem och utmaningar i vardagen samt uppnå förändring. Musik används ofta som ett hjälpmedel för att nå ut till allmänheten i detta sammanhang, detta kan leda till explicita verklighetsskildringar som kan uppfattas som stötande av människor som inte befinner sig i samma position. Hiphop är delvis en kritik av samhället, men det är mycket som händer inom den svenska hiphopscenen som är svårt att sätta fingret på.

Vad är det som egentligen händer inom den svenska hiphop-branschen och hur starkt är sambandet mellan musiken och den upptrappade våldsamma gängkriminaliteten? Med utgångspunkt från fallet Nils Grönberg, Einar som var hans artistnamn var en 19-årig rappare från Stockholm. Född och uppvuxen i en av stadens förorter och son till skådespelaren Lena Nilsson. På bara tre år blev han Sveriges största hiphopartist, känd för att skildra sin verklighet och uppväxt på ett talangfullt samt kreativt sätt. Den 14 april 2020 kidnappades Einar. Han blev utlurad av en annan hiphop-kollega för att sedan bli misshandlad, rånad och utpressad på pengar. Senare skulle en utpekad gängledare och två andra hiphop-artister dömas för sin inblandning i handlingen (Aftonbladet, 20 februari 2023). Men detta var inte det värsta han skulle utsättas för, hans korta men framgångsrika karriär kom till ett abrupt slut drygt sex månader efter händelsen. Den 21 oktober 2021 sköts han till döds utanför sitt hem i Hammarby sjöstad. Motivet bakom mordet är fortfarande oklart, men det har spekulerats flitigt att om det kan ha bero på en konflikt mellan Einar och en/flera andra svenska

hiphopartist/er, där båda parterna har skrivit kränkande och hotfulla texter om varandra. Det finns också flera andra svenska hiphopartister som är misstänkta eller dömda för inblandning i grov kriminalitet. Men går det att sätta ett likhetstecken mellan hiphop och gängkriminalitet, och vad är det som orsaker det andra?

Mordet på Einar kom att sätta ytterligare fart på debatten kring den svenska hiphop-musikens roll inom det ökade våldet som råder i Sverige just nu. Det faktum att under julhelgen 2022 skedde det fyra skottlossningar och fem sprängdåd, två avled och två blev allvarligt skadade. I samtliga incidenter är flera kända hiphopartister inblandade som både misstänkta offer och gärningsmän i dåden. Vilket definitivt rättfärdigar en debatt för att undersöka vilket samband som finns mellan musiken och rådande våldspiral. Men min ståndpunkt är att det är ett ytterst komplext fenomen som kräver djup förståelse samt inifrånperspektiv, det är trångsynt att endast beskylla en grupp människor utan att angripa situationen utifrån ett holistiskt fenomen där fenomenet studeras i sin sociala kontext. Med denna studie vill jag öka förståelsen kring den svenska hiphopscenen och bidra till debatten kring hiphop-musikens samhällspåverkan och dess samband med neo-svensk identitet.

Många debattörer har ansett att gangsterrap är en bidragande orsak till ett ökande gängvåld. Till exempel yttrade sig Gustav Lantz att gangsterrap bör förbjudas på fritidsgårdar och likställer musiken med våldspropaganda (Israelsson, 2020). Det finns dock personer som motsätter sig och problematiserar denna syn i media, hiphopartisten Sebastian Stakset mer känd under namnet Sebba Staxx är en av dessa. Han menar på att kritikerna är hycklare. Bland annat argumenterar han för att det motsägelsefulla i att ingen kritiserar filmatiseringar av gängvåld, han tar upp exemplet ”Snabba Cash” som försöker skildra verkligheten i svenska gängmiljöer och innehåller flera explicita inslag inte kritiserar på samma sätt som musiken eller uppmanas till att tas bort från Netflix. Han argumenterar alltså att det finns en dubbelstandard där musikartisterna inte har rätt att äga sina verklighetsskildringar (Palmström , 2023 - 10 -30). ”Det finns stora problem i att kapitalisera på den och sedan exkludera den. Och sedan tvätta sina händer för att man själv blir rädd.”

1.1 Forskningsproblem

Denna studie strävar efter att få ett inifrånperspektiv av rådande samhällsproblem och skapa en förståelse för hur musiken används för att belysa utmaningar och i sin tur hur musiken används till att forma sin egna identitet. Jag kommer undersöka hur marginaliserade personer använder populärkultur, som ett kollektiv för att få i bukt med utmaningar och på vilket sätt (om) det skapar en gemenskap. Musiktexterna som skrivs inom genren hiphop i Sverige har ett gemensamt tema som genomsyrar dem; utsatthet, våld, droger, misär. Trots dessa negativa ämnen ökar lyssnarna successivt och en av flera anledningar till detta är igenkänningsfaktorn som kommer ur det som skildras i musiken och känner en samhörighet till artisten och andra lyssnare. Jag vill undersöka hur musiken används för att forma en identitet som artist, på vilket sätt påverkas ens personlighet av att kontinuerligt handskas med dessa destruktiva ämnen och finns det några för eller nackdelar med detta? Kritiker anser att genren ska censureras med anledning av att den glorifierar ett kriminellt levnadssätt, men det som skildras i musiktexterna är artisternas vardag. Antingen någonting som de själva upplevt eller fenomen sker i deras omgivning vilket inte bör tryckas undan utan bör tas i akt för att minska på de socioekonomiska klyftorna. Dessutom vill jag lägga stort fokus på sociala strukturer; med inriktning den systematiska stigmatiseringen av hiphop-genren och varför den porträtter som den gör, mer specifikt hur den upplevs av artisterna. Vidare, relationen om eller hur media, musikkritiker och motståndare problematiserar genren och deras understödjare genom systematiskt förtryck genom exemplevis svartmålning i media och bojkott. Jag kommer undersöka hur genren framställs i olika artiklar på nyhetssidor, diskussionsforum för att kunna utläsa om det finns någon gemensam nämnare.

2. Syfte & Frågeställningar

Ursprunget till urban musik kan förstås som en reaktion på missnöje och ogynnsamma livsvillkor, vilket i sin tur har lett till en särskild språklig jargong som skiljer sig från majoriteten av musikgenrer (Turner, 2010). Den språkliga användningen återspeglar även det kulturella sammanhanget och socioekonomiska förhållandena för de grupper som har skapat och utvecklat musiken. Samtidigt som urban musik har bidragit till att ge en röst åt marginaliserade grupper, har det också skapat utmaningar och hinner i form av fördomar och diskriminering från de som befinner sig utanför denna subkultur.

Relevansen för denna studien är att hiphop-genren växer sig allt större och debatterna ökar i samma takt, vilket medför diverse åsikter och ökandet av svartmålning av artisterna. Den här studien placerar sig i den här debatten genom att både analysera musiktexter och att undersöka hur svenska hiphopartister själva ser på sitt arbete och debatten.

Jag undersöker hur hiphop-artister ser på rådande debatt samt sin egna roll och ansvar som musiker.

Mina frågeställningar är:

1. Vilka sociala problem beskrivs i hiphoptexterna och på vilket sätt blir de porträtterade?
2. Hur ser hiphopartisterna själva på musiktexterna och deras betydelse?
3. Hur upplever artisterna medias, kritiker & samhällets stigmatisering av genren och vilka konsekvenser medför detta för dem (artisterna)?
4. Hur upplever hiphopartister från utsatta områden att musiken relaterar till deras identitet

3. Bakgrund

I dagens samhälle har sociala medier och musik en betydande roll i, populärkulturen kan också skapa en känsla av samhörighet och för samman personer med liknande livserfarenheter (Lindgren, 2009). Som en del av deras identitet blir det en byggsten i deras vardag. Antal personer som på något sätt känner en samhörighet till dagens hiphop-musik har vuxit avsevärt under de tre senaste åren. Svensk hiphop är idag är större än någonsin, av Sveriges tio mest strömmade artister sjunger åtta av dem på svenska varav sex stycken tillhör hiphop-kategorin.

3.1 Hiphop och gangsterrap i Sverige

Tidigt 1990-tal blev startskottet för hiphop-musiken i Sverige i där The Latin Kings och Petter var några av de som lade grunden. Musiken var en verklighetsskildring med fokus på sociala svårigheter, kulturell identitet och personliga erfarenheter. Något som särskiljer denna era mot dagens, är att publiken bestod av människor från förorten och från innerstan. Under 2000-talet blev hiphopen mer kommersiell när artister som Timbuktu och Ken Ring gjorde sitt intåg samtidigt som man började inkludera olika stilar från subgenrer samt samarbetade med varandra på nya sätt. År 2008 grundades musik-kollektivet Kartellen som skulle komma att lägga grunden för dagens gangsterrap, de introducerade en aggressiv, samhällskritisk och politiskt laddade texter i samband med våld och kriminalitet. Kartellen tog samhällskritiken till en nästa nivå där man tämjde på gränserna och exempelvis mordhotade Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson. Sebastian Stakset medlem i kollektivet blev sedan döms till 5000 kronor dagsböter. Musikjournalisten Petter Hallen förklarar att Kartellen rappade om kriminalitet på ett sätt som inte gjorts i Sverige. Med hjälp av Kartellen suddade man ut gränserna och musiktexterna blev alltmer explicita, under 2016 kom en ny våg av gangsterrap som fortfarande är aktiv i skrivande stund. Med artister som Dree Low, Z.E och Yasin i framkant som introducerade nästa steg av råhet där man hotade sina motståndare och viftade

med vapen och droger i musikvideos. Just denna sistnämnda vågen präglas även av en bättre produktion avseende musikvideos och beats, större summor pengar investeras i musiken helt enkelt. Under de senaste åren har gangsterrappen dominerat de svenska topplistorna och blivit nominerade till de mest prestigefyllda galorna (SVT: När hiphop tog över, 2023, Sarnecki, 16 januari 2020)

3.2 Gangsterrap som begrepp

Hiphop har sedan genrens uppkomst förknippats med kriminalitet och det är viktigt att notera att gangsterrap betraktas som undergenrer till rap, vilket i sin tur är en del av hiphopkulturen. Gränserna mellan dessa genrer är inte helt tydligt definierade. Den musik som i dagens svenska kontext ofta förknippas med kriminalitet och ibland kallas för gangsterrap är faktiskt mer inspirerad av drillmusiken från Chicago som nämnt ovan. Begreppet gangsterrap kan tolkas på olika sätt beroende på tid och plats men det finns en problematik med begreppet, då det helt enkelt kategoriserar musiken som kriminell musik och innebär diverse begränsningar för artisterna (Lundström, 2021). Begreppet kommer användas med försiktighet i denna studie med anledning av att inte öka stigmatiseringen men samtidigt för att kunna hänvisa till den specifika musiken som diskussionen handlar om och särskilja den från andra genrer. Valet av att inkludera begreppet är inte helt oproblematiskt och anledningen kommer att diskuteras under ”Etik”

3.3 Tidigare forskning

Nedan kommer jag presentera etnografiska studier baserat på utsatthet avseende marginaliserade personer i detta sammanhang; personer som lever/levt i socialt utsatta områden. Även forskning som fokuserar på sociala strukturer och problematisering från kritiker. Dessutom vad som framställs i musiktexterna och hur de bidrar till identifikation.

Avseende verklighetsskildring i musik har den amerikanska forskaren Arlene Tickner (2008) gjort en studie avseende hiphopmusik i Colombia, Kuba och Mexico och menar på att genren är ett ytterst väsentligt **reflektionsverktyg** för fattiga och marginaliserade ungdomar runtom i världen. Trots att genren är ett globalt verk annekteras den på olika sätt med sociala

förhållanden som en faktor. Arlene Tickners studie visar att hiphopkulturen ter sig på olika sätt i de tre spansktalande länderna i förhållande till rådande livssituation i landet; trots att hiphopmusik i alla tre länder speglar politiska, ekonomiska och samhällsliga förändringar.

Enligt Arlene Tickner (2008) ger musiktexterna ger kunskap om livssituationer i form av ord vilket i sin tur kan bidra till **identifikation** och förståelse där de gemensamma erfarenheterna är utanförskap, rasism, fattigdom, våld och diverse utmaningar. Avslutningsvis framställer studien hiphop- genren som en återspeglning av ett vardagligt liv som genomsyras av utanförskap och fattigdom. Dessutom är upplevelserna av marginalisering i samhället liktydiga oberoende av vart man finns i världen.

Forskning av liknande slag återfinns i Lambros Fatsis (2018) författaren och forskaren som gjort en studie i England för att belysa hur hiphop kan vara användbart i samhället han anser att man bör se hiphop som ett **forskningsverktyg** eftersom det möjliggör djupgående kontextuella analyser av de verkligheter som skildras i texterna. Fatsis hyllar genrens grova och tuffa antydd med anledning av dess förmåga att stimulera debatt och uppmuntra allmänhetens engagemang i sociala problem som sträcker sig från erfarenheter av social ojämlikhet och utanförskap till fientlig politisk taktik.

Sociologen Tony Christensen (2019) har ett liknande synvinkel på fenomenet han menar att det socialkonstruktivistiska tillvägagångssättet för att studera sociala problem avseende utsatta områden ex samhällsklyftor, socioekonomisk underlägsenhet präglas av en upptagenhet från ”**top-dogs**” dvs de med en relativ mängd respekt, privilegier och/ eller makt. Med detta menas att sociala problem som inte berör ”top-dogs” inte blir prioriterade eller får den uppmärksamhet som är nödvändigt. Christensen hävdar vidare att det sociala problemspelet är som alla andra sociala processer, ett riggat spel som speglar de ojämlikheter som finns i bredare sociala sammanhang.

Christensens ”top-dogs” kan kopplas till Filosofi doktoranden Kourtney Moore (2020) vars studie där hon menar att medelklassmänniskor uppfattar ofta hiphop som ett instrument för uppror på grund av konstformens utmaningar mot vitheten som norm. Vithet är centrerat i amerikansk samt svensk kultur och hiphop är allt som vithet inte är. Vita har helt andra erfarenheter av ekonomisk, social och politisk identitet än flesta rasifierade personer. Vilket i sin tur tydligt avslöjar **vita privilegier** och enligt vissa vita människor som inte lyssnar på

hiphop är genren rebellisk och onormal för att den inte är vit.

Efter analysering av diskussioner avseende hiphop som skett i de amerikanska tidningarna menar Scott Appelrouth & Crystal Kelly (2013) att hiphop anses vara ”svart musik” och det som var rätt eller fel med hiphop framställdes som en reflektion av afroamerikanska Amerika, detta går även att kopplas till Sverige där hiphop i Sverige antas representera förorten. Appelrouth & Kelly lyfter upp ett exempel som förklarar följande; våld som kan förknippas till hiphop rentav tolkades som afroamerikanskt våld, eftersom våldet som skildras i musiken speglas i samhället. Vidare menar forskarna, trots att hiphopen nådde ut till en bred publik medförde medias stigmatisering av hiphop ett återskapande av den **sociala barriären** som positionerat afroamerikaner som ”**de andra**” i samhället.

Likartat resultat går att utläsa i Ove Sernhede (2007) studie som fokuserar på hiphop och unga mäns utanförskap i det nya Sverige. I studien framkommer det att ungdomarna upplevde att media inte gav en neutral bild av dem och deras område, snarare systematiskt rapporterade om misär, fattigdom och bråk. Media ansågs därför främja en fortsättning av den dominerade synen i Sverige kring rasifierade personer dessutom rättfärdigade att behandla dem som ”**andra klassens medborgare**”

Hakan Kalkan (2022) ser på medias roll annorlunda och argumenterar för att media istället influerar och lyfter fram gatukulturen. Kalkan hävdar att media påverkar och stiliserar gatukulturen, inklusive dess kriminella aspekter. Med flera års etnografiskt fältarbete som grund säger Hakan att **mediarepresentationer** är mycket värdefulla och inflytelserika bland unga män, på grund av deras upplevda likhet mellan deras intersektionella strukturella positioner i samhället. Han menar att strukturen och inflytandet hos gatukulturen, såsom gångstilar, musik, legitimering av brott, normer och kulturella idoler skulle utan tvekan varit annorlunda och kanske mindre betydelsefulla om inte media främjade kulturen.

Ytterligare forskare som analyserat diskurser om hiphop-musik i tidningsmedia är Andrew Cheyne & Amy Binder (2010) med fokus på framställningar som gjorts av musikkritiker. Forskarna använder plats som sitt centrala teoretiska ramverk, resultaten visar att platsen används som en lins vilken musiken gestaltas igenom. Att presentera artisen tillsammans med vilket område hen tillhör var ett återkommande tema som framkom i analysen. Cheyne & Binder menar att **platsen** fungerar som ett sätt att **legitimera** musiken, den mest genuina platsen för hiphop att komma ifrån är enligt

forskarna ett utsatt område eller ghetto. Däremot rappare som kommer från en högre samhällsklass och använder ghattots estetik framställas av musikkritiker som hycklare som profiterar på våld, kvinnohat, materialism och själva ghattot.

3.4 Teori

Min ontologiska utgångspunkt kommer ifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv. Med konstruktivism menas att man ser på samhället och dess kategorier som socialt konstruerade. Dessa etableras genom att det sociala samspelet mellan människor sker kontinuerligt och är därmed under ständig förändring (Bryman, 2011). Att studera sociala strukturer är väsentligt för min forskningsfråga, vilka sociala problem beskrivs i hiphop- texterna och hur de porträtteras, eftersom musiken och texterna och mediarepresentationerna är en del i att konstruera gangsterrapen som ett socialt fenomen. Det är också tydligt att det finns en kamp om hur det ska förstås definieras en slags diskursiv kamp med olika utgångspunkter och agendor.

3.5 Teoretiskt ramverk

Enligt Pierre Bourdieu (2004) är vårt samhälle uppbyggt på strukturer och de uppstår inte av misstag utan han menar istället att fenomenet bygger på avsedda ojämlika maktrelationer mellan grupper av människor. Eliten säkerställer sin dominerande sociala position genom att utöva habitus, någonting som sker undermedvetet. Kultur är ett komplext fenomen och jag använder Tony Jeffersons definition som grund för att förklara den svenska hiphopscenen och vikten av den yttre symboliken. ”Culture is the level at which social groups develop distinctive patterns of life, and give expressive form to their social and material life experience” - Tony Jefferson (1975:10).

Majoriteten av ovanstående studier och artiklar är relevanta i förhållande till min studie, men de som kommer vara till störst hjälp är Kourtney Moore (2020) & Tony Christensen (2019) perspektiv på sociala strukturer i avseende hiphop-genren. Med anledning av att jag vill undersöka och analysera hur det kommer sig att en genre hamnar i en problematiserad position. Däremot kan det upplevas som paradoxalt i förhållande till Fatsis (2018) perspektiv där han menar att den nuvarande positionen som genren befinner sig i bidrar till ökad uppmärksamhet och ansenlig räckvidd. Med anledning av den ofördelaktiga positionen som genren befinner

sig i leder det vidare till att det förekommer explicita verklighetsskildringar i musiktexterna och vidare har en inverkan på artisternas identitet. Båda forskare menar att befintliga sociala strukturer är riggade till vita och medelklassmänniskors fördel. I detta sammanhang betyder det att flera faktorer spelar in; kortfattat grunden i hiphop och diverse subkulturer är att skildra orättvisor och förtryck. Som Moore (2020) belyser i sin studie uppfattar motståndarna (privilegierade personer) detta som onormalt och rebelliskt, i sin tur skapas denna stigmatisering av genren, vilket återspeglas i bland annat media.

När det kommer till att förstå hur personer från stigmatiserade grupper använder subkulturella uttryck för att bygga sin identitet och skildra sin verklighet kommer Lambros Fatsis (2018) vara ett bra ramverk att grunda studien på. I min mening är det ytterst relevant då Fatsis anser att hiphopen bör ses som ett forskningsverktyg som uppmuntrar till debatter kollektivt engagemang angående sociala problem. Specifikt detta ämne är någonting jag vill djupdyka i, hur stigmatiserade personer använder musiken för visa missnöje och få till en förändring, även hur de porträtteras i media och hur det får dem att känna därav kommer Ove Sernhede (2007) vara ytterst relevant i förhållande till min studie. Avslutningsvis kommer Arlene Tickner (2008) vara ett ramverk i min studie då han menar på att hiphopmusiken är ett reflektionsverktyg för utsatta grupper och det är ett sätt att få ett inifrånperspektiv avseende sociala problem. I förhållande till min studie är detta relevant då jag vill undersöka hur artister använder hiphopmusiken för att kunna belysa sin vardag och få till en förändring. Efter en tid har **habitus** normaliserats och eliten behöver inte vara direkt involverad i reproduktionen av den sociala strukturen.

Media spelar en betydande och tongivande roll i hur brottslighet framställs och det finns en nära koppling mellan mediernas kontroll över vilka som får tala och vilka åsikter som representeras samt politiska strukturer vidare allmänhetens uppfattning om ett visst fenomen (Pollack, 2001). Hur dessa fenomen framställs har i sin tur en inverkan på den allmänna förståelsen av ett problem vilket på kan bidra till en felaktig sanning och därmed ha en konkret påverkan på människors liv (Ekholm & Vesterberg, 2020). En begränsad förståelse av ett problem innebär även begränsningar i vad som uppfattas som möjligt att förändra. Med anledning av detta är det relevant att studera ett inifrånperspektiv för att kunna belysa vilken påverkan medias porträttering har för artisterna och hur de använder musiken för att skildra sin verklighet och skapa en identitet.

3.6 Subkultur

För att definiera en subkultur måste det bredare perspektivet av kultur tas i beaktning, eftersom dess definition mer eller mindre är relaterad till subkulturens definition. Det finns däremot någonting som skiljer båda termerna åt, kultur definieras som en nivå som appliceras på olika sociala grupper för att uppnå unika livsmönster. Subkultur definieras som en underkategori av kultur, prefixet ”sub” kategoriserar den som en undergren inom en bredare kategori. Det finns oändligt med subkulturer som har diverse normer som förväntas följas av varje medlem. Historien och ursprunget hos en specifik subkultur är det som gör den unik och har förmågan att påverka andra människor, hiphopen som subkultur är definitivt ingen avvikelse. Haenfler (2013). Medlemskap i en specifik subkultur kan vara allt från en tatuering, gångstil eller helt enkelt ett klädesmärke. Russel Belk förklarar; ”Hence, just as the consumption of goods can distinguish one individual from another and express an individual self-concept, it can also indicate that one is a member of a particular culture and express a group identity” (Belk, 1988).

4. Metod

Min etnografiska studie kommer bestå av en kvalitativ metod för att kunna undersöka mina frågeställningar och vidare kunna uppnå ett holistiskt angreppssätt. Metodiken består av deltagande observation, semi-strukturerade intervjuer och textanalys. Samtliga informanter kommer från befintliga kontakter som finns i mitt egna nätverk med hjälp av mitt egna engagemang inom branschen. Med anledning av studiens syfte har jag valt att endast inkludera informanter som är födda eller har vuxit upp i en av Sveriges utsatta områden samt att de är av icke-svenskt etnicitet. Detta för

att jag syftar att undersöka upplevelserna hos just denna grupp av människor. Jag hade planerat att intervjua fler än fyra artister men det blev inte av eftersom vi inte kunde få våra scheman att gå ihop inom den angivna tiden, dessutom hade jag planerat att inkludera cirka 25 låttexter men under studiens gång gjorde jag bedömningen att det inte skulle få plats inom studiens omfång.

Under min fältstudie befann jag mig i tre olika musikstudion varav en var i Stockholm och två stycken i Göteborg där jag är bosatt, en intervju gjordes via Zoom. Vid de fysiska träffarna gjorde jag deltagande observation och intervju i samma träff, på en av träffarna i Göteborg sitter vi i en av Atoms fullt utrustade studio som kräver bokning därav hade vi begränsat med tid, men jag upplevde inte att detta påverkade intervjun på något negativt sätt; träffen behövde endast bli mer tidseffektivt. Med tanke på omständigheterna hade vi inte den mest optimala miljön, flera störmoment och obekväma sittplatser i mitt tycke sänkte kvaliteten på intervjun.

Avseende träffen med artisten i Stockholm gjorde jag en deltagande observation i musikstudion och informantens vänner var närvarande vilket försvårade själva momentet men efter en stund i studion var det dags för en paus och jag o artisten kunde sätta oss avskilt och göra en intervju med mindre störmoment. Den andra träffen i Göteborg var av ett lugnare karaktär där det endast var jag och artisten under hela träffen, jag kunde utläsa att artisten endast pratade med mig när han blev tillfrågad och faktorerna till detta kan vara många. Mycket möjligt att ämnena som han skrev och sjöng om var känsloladdade och väckte eventuellt gamla trauman. Avslutningsvis hade jag en träff via Zoom vilket innebar att jag inte kunde utföra någon deltagande observation utan endast en intervju. Han befann sig framför kameran med en vit t-shirt i sitt kök kunde jag utläsa, han gestikulerade med händerna när han ville utveckla sina svar. Det gav mig uppfattningen om att han var passionerad i det han pratade om

4.1 Kvalitativa intervjuer

Jag träffade 4 olika hiphopartister under varierande omständigheter som, bland annat i musikstudios på olika platser med olika människor i närheten. Under intervjuerna hade jag förutbestämda frågor med spontana följdfrågor som komplement. Intervjuerna var väsentligt för att kunna ta reda på deras erfarenheter och upplevelser i förhållande till mina forskningsfrågor, här kunde jag även utläsa eventuella jargonger i svaren och sedan kunna dra slutsatser om specifika fenomen. Med denna metod ges möjlighet till att vara flexibel och anpassa mig efter mina informanter (Eliasson, 2018). Detta har

varit av stor vikt då jag befann mig i olika miljöer och behöver av att kunna anpassa intervjuerna till specifika situationer var avgörande för att kunna få fram kvalitativ data.

4.2 Deltagande observation

Jag utförde deltagande observation för att kunna analysera handlingsmönster och undermedvetna beteende hos artisterna. Detta innebar att jag behövde följa med artisterna och studera deras beteende båda innan de går till studion och under tiden de är i studion. Syftet är att få en djupare förståelse för olika fenomen som kan observeras under själva musikskapandet. En aspekt jag ville observera var hur artisterna får inspiration till sina musiktexter. Jag ville ta reda på om de hämtar sin inspiration från tidigare personliga erfarenheter eller om det kommer från sin omgivning. Det har även varit av intresse att studera processen från att uppleva utmaningar i vardagen till att bearbeta dessa erfarenheter och skapa en musiktext som kan förstås av andra. Genom min närvaro som observatör kunde jag få en unik inblick i artisternas skapande process och hur de implementerar sina upplevelser i musiken. Men min närvaro har samtidigt med sig vissa begränsningar dvs att även om de jag observerar har en tillit till mig kommer handlingar och beteendemönster ändras med anledningar av min närvaro. Ett fullt deltagande är inte möjligt, som forskare deltar man aldrig på samma villkor som dem man studerar, även om man känner sig uppslukad av det som händer kommer man trots detta vara en utomstående (Gunnarson, 2019).

4.3 Textanalys

Avseende min forskningsfråga kring det som skrivs i musiktexterna gjorde jag ett urval på cirka tio texter skrivna av informanter och andra svenska hiphop-artister. Med syfte att möjliggöra en textanalys för att kunna utläsa vilka problem som beskrivs i texterna och hur artisterna valt att framställa dem. Dessutom för att kunna utläsa om det finns något mönster eller återkommande teman samt begrepp.

4.4 Etik

Studien kommer inte lägga något fokus i aspekter som engagemang i kriminella miljöer eller en brottsbelastad bakgrund. Med anledning av att dessa perspektiv inte går i enlighet med studiens syfte samt mål som är att analysera hur själva musikskapandet används i olika former och hur artisterna själva upplever musiken. Med anledning av att studiens ämne är laddat och berör många känsliga ämnen är det av stor vikt att behandla information med försiktighet och se över på vilket sätt det skrivs. På vilket sätt studiens olika delar skrivs fram kan innebära risk för stigmatisering och diskriminering av olika grupper (Bryman, 2011). Därav är det viktigt från min sida att vara medveten om riskerna som finns och vilken eventuell risk det innebär för rörda grupper och individer, även överväga vad som är nödvändigt att inkludera och väga det mot konsekvenserna. Nyttan med forskningen ska vägas mot eventuella skadliga konsekvenser som kan uppkomma (Vetenskapsrådet, 2017). Ett nödvändigt val har varit att erkänna begreppet gangsterrap eftersom det är termen som används för att beskriva den musik som relaterar till kriminalitet i Sverige. Det innebär i sin tur att belysa musiken som en genre förknippad med kriminalitet, men detta valet ökar jag risken att bidra till rådande stigmatisering som jag utser att undersöka men jag har gjort bedömningen att det är nödvändigt att använda begreppet för att kunna ge en helhetsbild.

5. Resultat

Första intervjun i Göteborg befann jag mig i Angered. På en fritidsgård som fokuserar på att främja kulturen hos barn och ungdomar i staden. Precis vid Angered centrum. Mitt emot Ica Maxi ligger Kultur Atom som är ett levande kulturhus och mötesplats för kreatörer upp till 21 år. Fritidsgårdar har varit en viktig plats för barn och ungdomar som vuxit upp i ett utsatt område i Sverige. Med anledning av att utrustning som behövs för att kunna skapa musik kan vara kostsamt, då blir fritidsgårdar ett utmärkt ställe för ungdomar att jaga sina drömmar utan att behöva oroa sig över pengar. Här träffar jag artist som jag kommer kalla L, han berättar själv att han svävar mellan lite olika genrer men i grund och botten klassar han sig som en hiphop-artist.

Enligt min planering skulle jag utföra fem olika intervjuer och deltagande observationer på olika platser men avseende intervjun med K fick vi boka om träffan flera gånger. Trots detta fick han förhinder och tillslut kom vi överens om att vi skulle ha intervjun via Zoom. K är en ”up and coming” artist vilket innebär att han inte är lika etablerad som de andra jag intervjuat men han är på uppsving med flera uppskattade låt-släpp under 2022. Att vara ny i branschen innebär många komplicerade vägval, han berättar att den största utmaningen är ekonomin. För att komma längre med musiken behöver man investera mycket pengar i musikvideos, marknadsföring och studiotid. Fritidsgårdarna har hjälpt honom avsevärt med dessa bitar men det är tyvärr inte tillräckligt. Han är en renodlad hiphop-artist som vill uppnå förändring för andra och sig själv med sin musik, men just att vara en hiphopartist medför flera begränsningar ex vägen till att bli signad av ett skivbolag är avsevärt längre jämfört med artister inom andra genrer.

Man kan ju få stöd av personer i sin trakt med pengar, men då blir det att man rappar åt trakten och man kan inte sköta musiken hur man vill -K

Unga artister i Sverige som har svårt att komma längre i sin musikkariär på grund av den ekonomiska aspekten söker sig till äldre personer som har i syfte att tvätta sina pengar och använder den för att hjälpa till med kostnader som behöver täckas av artisten. Exempelvis kostnader för mixing och mastering (görs av en ljudtekniker, ser till att alla delar i låten smälter samman) Men detta är kontraproduktivt då man i sin tur inte har lika stor makt över sin musik som en ”vanlig” självständig artist.

Några dagar senare var det inbokat att träffa artisten som jag kommer benämna som A, vid hans privata studio i Härlanda, Östra Göteborg. Studion ligger i källaren av ett lägenhetshus och det är väldigt mörkt hela vägen ner och väl nere i studion. Han har vänner som befinner sig i studion men de lämnar när jag anländer på artistens begäran. A har svårt att kategorisera sig själv inom en genre likt artisten L. Denna träff var väldigt känsloladdad med anledning av det projekt som artisten arbetade med, det handlade om personliga trauman som han ville bearbeta i form av musik. Därav behövde jag vara passiv och lite mer tillbakadragen än vad jag själv hade önskat.

5.1 Hiphop som en livstil - den svenska hiphopscenen

I Stockholm träffade jag en artist som kommer benämnas som B och han är i 20 års åldern, född och uppvuxen i en förort och gör musik som hamnar under kategorin drill vilket är en undergren inom hiphopen. Vi var i en tillfällig studio i centrala Stockholm, specifikt Horsntulls strand i Debaser strands lokaler. Vid denna träff hade B med sig flera vänner som var närvarande i studion men under intervjutillfället var det endast jag och informanten som satt med varandra. Samtliga vänner hade snarlik klädstil det som varierade var antingen färgen på kläderna eller märket men det rörde sig om ett begränsat antal märken. Dessutom var det en person i sällskapet som bar en Balaklava/Shiesty-mask (skidmask/mössa) där man endast kan se ögonen och allt annat är täckt, denna person är även producent åt B idag.

Masken är någonting som har blivit väldigt populärt på senare tid inom hiphop-branschen, jag får berättat till mig att masken härstammar från en amerikansk hiphop-artist från Chicago som heter Pooh Shiesty som alltid syns med denna mask och därifrån kommer namnet Shiesty-mask. Klädseln och klädmärken är en väldigt viktig byggsten inom kulturen och man ser till att följa trender inom kulturen runt om i världen för att hänga med i vad som är inne och helt enkelt som ett medlemskap till hiphopkulturen. Herbert Blumer beskriver denna konsumtionsbaserade identitetsskapande process som en form av symbolisk interaktionism, där individer skapar och förmedlar betydelser genom sociala interaktioner (Blumer, 1969).

Livsstilen som beskrivs innebär att man representerar sin subkultur genom konsumtion, vilket betyder att man väljer att klä sig på ett visst sätt eller använda specifika märken för att visa vad man står för. Inom den svenska hiphopscenen är det vanligt att klä sig i välkända märkeskläder och de vanligast förekommande märkena är Lois Vuitton, Moncler, Gucci, Dsquared2 och Palm Angels. För många blir dessa kläder en symbol för framgång eller för att visa att man har det bra ställt ekonomiskt eller bara hävda sig. Samtidigt är det också vanligt att artister eller lyssnare köper A-kopior av dessa märkeskläder för att kunna passa in, vilket K har påpekat han säger:

jag förstår ändå hur de känner för jag tycker också det är nice att ta på mig dyra kläder jag jobbat för. Men det blir lite fel när folk börjar köpa fejk-kläder, det

tar bort värdet hos de som köper äkta kläder. - K

Ovanstående visar på att det inte är kvaliteten på plagget som är viktig, utan att det handlar om själva symboliken och vad den förmedlar till sin omgivning att visa vad man står där. Fokus på den materialistiska aspekten har i sin tur gjort att individer köper kopior för att känna sig någorlunda inkluderade vilket leder till en sorts konsumtionshets. Det kan även handla om att man vill bära märket men helt enkelt inte har råd för att köpa en originalversion. Det är ett faktum att hiphopkulturen är ett slagkraftigt fenomen som formar både individuell och kollektiv identitet. Förutom att genren utgör en stor och viktig del av kulturen, är estetiken och symbolismen en väsentlig faktor som bidrar till skapandet av gemenskap och samhörighet.

Hiphop är mer än bara musik, det är en kultur det är så mycket runtomkring som bidrar till kulturen. Grafitti, breakdance, kläderna, stilen. Det är en livsstil. Hur man går, hur man pratar och uppför sig. - K

Hiphop-musiken betraktas inte enbart som en genre, utan snarare som en livsstil som har en djupgående påverkan på artisternas och lyssnarnas identitet. K berättar att den sätter avtryck i hur man pratar, går och betar sig i sociala sammanhang. Vid de scenarion där lyssnare och artister delar gemensamma egenskaper blir musiken ett fenomen som sammanför dem och skapar en känsla av samhörighet. Detta blir vitalt när det kommer till stigmatiserade personer som befinner sig i en utsatt situation på grund av sin etnicitet eller utseende, då blir musiken en trygg plats för många personer. Även en plats där man känner sig sedd och att ens historia har en betydelse. Han fortsätter att berätta att det faktum att det finns många ungdomar som kopierar sina idoler inom kulturen därav är det viktigt att spegla livsstilen på rätt sätt och det gäller inte bara musik.

När man ser någon från sitt område lyckas på något sätt, ex Yasin om han kan ta sig ut därifrån så kan jag också göra det. Det behöver inte handla om musik men någonting annat för att ta sig ur misären en typ av inspirationskälla. - K

För hiphopartisterna är det viktigt att vara medveten om att man inte bara kan uppnå förändring genom sin musik och det man förmedlar i texten utan även livsstilen som man porträtterar på exempelvis sociala medier har minst lika stor inverkan på ungdomarna. ”Det handlar om att visa

ungdomar att det är möjligt att ta sig ut från misären och göra sig en karriär inom vad som helst”

- A

Vidare är det tydligt att hiphop uppstod från en marginaliserad grupp i samhället och genom musiken har subkulturen utvecklat en säregen identitet samt kulturella praktiker som blivit viktiga för samtliga anhängare. Med anledning av de ämnen och teman som tas upp i texterna, vilket till större del handlar om hur det är att leva i misär i dagens Sverige. Specifikt igenkänningsfaktorn har i sin tur bidragit till att genrens anhängare har vuxit avsevärt eftersom musiken har blivit mer lättillgänglig. Just igenkänningsfaktorn är viktig för artisterna för att kunna nå ut till rätt publik men även det som är avgörande för lyssnare för att de ska kunna känna en relation till musiken.

Det finns ingen genre som är som hiphop och delar med sig av så mycket och förklarar så mycket. Den här råheten och livsstilen hur det verkligen är. Hiphopen förklarar på ett helt annat sätt. Den utvecklas konstant och den som utvecklats mest i Sverige på sistone - L

Fortsättningsvis, informant L uttrycker sin relation till hiphop-genren och vilken betydelse det har för hans liv och kulturella identitet. Han menar på att genren tilltalar honom på ett särskilt sätt eftersom den berör samhällsfrågor som ekonomi och utanförskap samtidigt som den också uttrycker kärlek. Enligt mina egna erfarenheter är hiphopkulturen lik andra kulturella praktiker, genren är dynamisk och ständigt i rörelse, hiphop-genren har över tid gått från att vara en mer specifik kultur till att influera andra musikgenrer och samhällskontexter.

När han reflekterar över vilken inverkan genren haft på hans egna identitet anser han att det berört alla olika aspekter, hans syn på samhället har blivit mer kritiskt men samtidigt holistiskt vilket betyder att han ser fler likheter hos människor runtom i världen istället för att kategorisera dem för att de bor i ett annat land. Hiphopen har gett L en förståelse i att alla människor i princip stöter på svårigheter i sina liv, det som skiljer oss åt är att vi bor på olika ställen. Utvecklingen av den svenska hiphopscenen på senare år har haft stor betydelse i flera personers liv, exempelvis att växa upp som en blatte (en icke etniskt svensk person) i en mindre svensk stad där det finns få personer som har liknande bakgrund eller etnicitet som en själv; detta ökar känslan av ensamhet och man saknar samhörighet med andra människor.

Jag pratar för mig själv: eftersom jag är från en håla. I mina yngre dagar så kände jag mig jätteensam, liksom det fanns inte många med liknande etnicitet eller så, ensam på hela skolan, man kände aldrig en samhörighet - L

I takt med internets utveckling blev det enklare att få tillgång till olika rörelser och kulturer runt om i världen. Det blev allt vanligare att man kunde lyssna på hiphop via TV-kanalen MTV eller Z-TV, härmed kunde man känna sig lite närmare personer som har liknande utseende som en själv. Men det fattades fortfarande någonting för att man skulle känna att man verkligen uppnått någon form av fullbordad samhörighet. Informanten A upptäckte hiphop-kulturen tidigt i sitt liv och kände en koppling. Men det saknades fortfarande någonting eftersom de pratade på engelska och de befann sig på andra sidan jordklotet. När hiphopen gjorde sitt intåg i runt år 2008 blev det en fundamental förändring för rasifierade personer i Sverige.

Sen kom det på svenska 2008 typ, då kände det sämre och en starkare tillhörighet den positiva grejen är typ att man har en röst. På den tiden så var ett problem att de hade ingen röst för de kände sig för långt utanför typ. Det är exakt så jag känner här och hiphop har blivit som en röst liksom att man kan uttrycka sig via den, som rop på hjälp - A

Här är det väldigt tydligt vilket inflytande internet och sociala medier har påverkat kulturen och bidragit till att den vuxit. Det går inte att förneka att utvecklingen har bidragit till en betydande expansion av hiphop-kulturen. Man har successivt fått mer tillgång till andras liv och vardag oavsett var de befinner sig, på ett sätt som tidigare varit svårt att föreställa sig. Trender sprider sig över hela världen på bara några minuter, detta har i sin tur också gett inflytelserika personer ännu större makt att påverka och influera människor. Å andra sidan spelar media en stor roll i detta och det är av stor vikt att vara medveten om deras inflytande. Det är vanligt förekommande med mediarepresentationer som porträtterar kulturen på ett negativt sätt, men det finns en positivt sida till detta. Hakan Kalkan (2022) menar att media faktiskt lyfter fram gatukulturen och sprider dess kulturella praktiker till hiphop-anhängare.

5.2 Området och uppväxtens inverkan på musiken

Många hiphop-texter uttrycker en förankring till en plats eller ett område i detta fallet ”särskilt utsatta områden” som de ofta benämns av svenska myndigheter i Sverige. Polisen valde 2015 att rangordna svenska förorter i tre olika nivåer utifrån; bland annat hur komplicerat det är att utföra polisärt arbete i dessa områden. Särskilt utsatt område bedöms var värst på skalan. Enligt senaste rapporten från Polisen finns det 19 särskilt utsatta områden i Sverige (Polisen, 2020-12-17). Samtliga informanter bor eller har bott i ett av de särskilt utsatta områdena som anses vara problemområden med parallella samhällsstrukturer.

Ett geografiskt avgränsat område som kännetecknas av en allmän obenägenhet att delta i rättsprocessen. Det kan även förekomma systematiska hot och våldshandlingar mot vittnen, målsägare och anmälare i området. Situationen i området innebär att det är svårt eller nästintill omöjligt för polisen att fullfölja sitt uppdrag - Polisen

Det är endast de negativa sidorna av dessa områden som porträtteras av Polisen men mina informanter som har vuxit upp i dessa områden och spenderat större del av sitt liv har en annan syn på sitt område. Vidare ville jag ta reda på hur de ser på relationen mellan plats, musik och individ. Trakten (slangord ett område, oftast ett utsatt område) man kommer ifrån har väldigt stor inverkan på den musik-karriären inom den svenska hiphopscenen. Det handlar om vilket rykte området har, vilket sedan speglas i vilken nivå av respekt man får av allmänheten, likaså kan ett område med dåligt rykte sätta käppar i hjulet för en artist.

Området har stor betydelse i hur musiken skapas, jag representerar hela min trakt när jag släpper musik och varje mening jag säger är Bergsjöns mening. Men skulle jag göra nått shorba så kommer det också påverka Bergsjön negativt - K

K förklarar att när han släpper musik är han ansiktet utåt för sitt Bergsjön, vidare säger han att oavsett om han gör någonting bra eller shorba (slangord för dåligt/kaos) så behöver området stå till svars för hans handlingar eller ord. Det är en form av inrotat brödraskapsmentalitet som präglar detta område. Fortsättningsvis, inom hiphop-genren fyller platsen en avgörande funktion menar Andrew Cheyne & Amy Binder. De hävdar att platsen

fungerar som ett sätt att legitimera musiken och den mest ”äkta” platsen för hiphop att rappa från är ett utsatt område eller ghetto (Cheyne & Binder, 2010).

Trots att det är bedöms vara mer oroligt i ett särskilt utsatt område avseende kriminalitet än andra områden i Sverige är det vanligt förekommande att artisterna i princip skriver kärleksförklaringar till sitt område i form av metaforer. Det varvar mellan ett mikro och makro- perspektiv, ibland kan det vara om ett specifikt port-nummer som några personer känner någon samhörighet till eller en gård som omfattas av några få lägenhetshus även ett större område ex. Rinkeby med cirka 16 000 invånare. Dessutom kan det vara mer abstrakt som att man endast rappar om ett väderstreck exempelvis ”Söder om Söder” eller ” Västerort” Nedan kommer ett utdrag ur Yasins låt med titeln Hey (Rinkeby) första versen lyder:

Jag är kär i en brud, hon är väldigt unik, Hon är blandning av glädje, misär och musik, Hon är allt jag vill ha, hon kan få mig må bra. Hon kan få mig gå under exakt samma dag. Det finns dagar ibland, jag vill pack och dra. Men så fort jag går loss, nånting tar mig tillbaks.

Vad kan det vara, kan nån ge mig svar? För jag kan inte förstå, varför så svårt? Jag kan inte tagga hon håller mig hårt. Och det är tack vare henne jag står där jag står. Ändå det är kärlek till trakten jag är från. Bruden jag älskar den trakten jag är från.

Här är det väldigt tydligt att Yasin börjar med att förklara att han är kär i en brud vilket är ett slangord för tjej eller kvinna. Sedan förklarar han sin relation till denna tjej och vilka känslor det väcker hos honom samt hur han ibland är trött på denna tjej och vill ta sig loss men det ändå är någonting som drar honom tillbaka. En dragkraft som han inte kan sätta fingret på, även hur hon ständigt håller kvar honom. I slutet av versen innan refrängen förklarar han att bruden han älskar är trakten han är från.

Jag tolkar detta som att han erkänner de destruktiva förhållanden som finns i hans Rinkeby men i slutet av dagen finns det en djup kärlek och attraktion till platsen som gör att han inte kan slita sig loss från misären. Detta är en väldigt bra metafor eftersom det är en situation som många personer kan känna igen sig i, jämfört med om han endast skulle förklara sin relation till platsen konkret och personligt. Sedan finns det artister som skriver om sitt område mer konkret och explicit, nedan följer ett uttag ur Jelassis låt med titeln Port 43 första versen lyder:

Jelassi från blattebacken, Farsta, ett, två, tre. Ni vet vad de fucking är. Du kan hitta mig i ett, två, tre, Farsta, det så det är. Gröna linjen i Stockholm, 30 min från TC. Bruka tugga magelung, damma pipas och rosé. De som inte drack surfade på ammo's OCB. Kändes som vi blev lugnare, när vi sågs och flummade. För alla hade trauma som de inte ville se. Mena inte låta kryddig, jag ba säger som det är. Kom, ta en titt, följ med till port 43.

Hiphop-artisten Jelassi har valt en mer berättande och väg för att skildra sin verklighet det är väldigt gestaltande i sättet hon beskriver sitt område. Genom att förklara vilken tunnelbana-linje samt hur långt det är från centralstationen för att även där lägga fokus på att det är en förort. Hon förklarar vad de sysslade med när de umgicks på gården. ”De som inte drack surfade på ammo's OCB” för att förtydliga; de som inte drack alkohol valde istället att röka på istället. Surfa och flumma är ett slangord för att vara hög samt OCB är namnet på ett rullpapper som är mest populär bland cannabiserökare. Det framkommer även varför de väljer att röka; för att glömma sin trauman som de alla hade gemensamt, vidare välkomnar hon lyssnaren till att komma och titta med sina egna ögon.

Den här går ut till alla bänkade i blattebacken. Snorungarna, shababsen och alkispacket. De var favoriterna i trakten. De höll mig trygg sent på natten.

Ovanstående stycke tycker jag är väldigt intressant eftersom hon nämner snorungarna, shababsen och alkispacket. Shababsen är ett slangord för killar eller män men oftast syftar man på killar i grupp i detta sammanhang antar jag att hon syftar på killar i området som associeras med kriminell verksamhet.

Samtliga grupper anses vanligtvis vara personer man ska hålla sig bort från, men Jelassi gör raka motsatsen och förklarar att det är just dessa personer som fick henne att känna sig trygg på nätterna. Det är väldigt tydligt här att det finns en särskild gemenskap och en känsla av trygghet i området trots de oroligheter som sker där. Därav är det viktigt att gestalta på ett ingående sätt för att göra det möjligt för människor i liknande situation att känna att deras historia har en betydelse. Mitt påstående går i enlighet med Arlene Tickner där han i sin artikel diskuterar kring verklighetsskildringarna i hiphop-texter: ”Det ger kunskap om livssituationer i form av ord och detta bidrar i sin tur till identifikation oavsett var man befinner sig i världen” (Tickner, 2008). Det

är genom igenkänningsfaktorn som finns i musiktexterna som är den största dragkraften för lyssnarna.

Fortsättningsvis, i Sverige förekommer det att individer som inte uppfyller de oskrivna regler som finns inom kulturen dvs att man behöver komma från en trakt och även vara icke-etniskt svensk. Det läggs även vikt på att man verkligen lever det livet man skriver om. Trots detta artister som inte uppfyller kraven men släpper hiphop-musik vilket många gånger rört upp känslor hos personer som anses tillhöra denna grupp. Ett tydligt exempel är den bortgångne hiphop-artisten Einar där många personer upplevde att han var är hycklare och inte levde livet som han rappade om. Med anledning av att han är etniskt svensk och att hans mamma är den välkända skådespelaren Lena Nilsson, i sin tur blev han föremål för en hatstorm som präglade hela hans musikkariär och det spekuleras att detta är en av faktorerna till att han miste sitt liv 2021. Detta ämne belyses även av informanterna som menar på att det är väldigt viktigt att man kan stå för det man skriver, eftersom det i stor omfattning handlar om kriminalitet, gatuvåld och misär.

Är inget stort fan av att krydda sina texter och överdriva och bygga en falsk image... Jag är mer så att allting jag skriver om kan jag stå för och förklara. Visst finns det berättelser som inte behöver vara specifikt att jag upplevt det, men det är fortfarande en nära vän eller liknande - A

Det är viktigt att kunna stå för det man skriver om samt att man lever som man lär, men som nämnt ovan behöver det inte vara just ens egna liv utan det kan handla om personer i sin omgivning eller bekanta. Vilket kan uppfattas som motsägelsefullt eftersom hiphop-artisten Einar som tidigare nämnt fick mothugg från motståndare som upplevde att han inte levde det livet som han rappade om i sin musik. Vilket öppnar för spekulationer kring att det möjligtvis fanns andra bakomliggande faktorer än musiktexterna som ledde till hatet han fick. Jag frågade Lien hur han såg på situationen kring att artister sjunger om saker som de egentligen inte upplevt; av de artister som sjunger att de skjutit någon i sina låtar, är det en väldigt liten del som faktiskt gjort det. ”Det behöver inte betyda att artisten gör detta men det är deras verklighet som de skildrar” - L När jag frågade hur det ser ut när det kommer till honom personligen säger han:

Det är svårt att säga i en intervju bror, men det kanske är ett sätt att tjäna pengar istället för att göra annat dåligt liksom. Ska man snacka om det för att kunna tjäna på det för att ta sig bort ifrån det eller ska man inte snacka

om det och bidra till att det ökar på gatan? - L

En orolig uppväxt är någonting som flera av mina informanter har gemensamt, deras historia skiljer sig åt men den gemensamma nämnaren är att de har flyttat runt mycket och på detta vis samlat på sig mycket intryck från olika kulturer, platser och personer. Vilket ger dem ett bredare perspektiv som i sin tur speglas i musiken.

I samband med en instabil uppväxt har musiken blivit en trygg punkt, i samtalet med L tolkar jag det som en person som haft stor passion för musik och har uppenbarligen känt en stor trygghet och komfort i musiken. Man har vidare använt studion som en plats för att reflektera över sitt liv och försöka förstå sig på sina känslor. Det är intressant att han nämner att studion blev hans ”andra hem” detta kan tolkas som att han känt en stark känsla av samhörighet med musiken och med människorna i studion dvs manager och producenter. Musiken har använts som ett verktyg för personlig utveckling och för att ta livsbeslut vilket i sin tur har blivit en viktig roll i uppväxten och givit en känsla av syfte och mening. Lien berättar: ”Kommer ihåg jag kunde gå ut och packa med mig tandborste lite kläder och sov i en studio bara för att komma bort och uttrycka min känslor liksom. Jag visste att jag var duktig på musik det var det enda som gick runt i mitt huvud”

Platsens betydelse är enorm och den påverkar erfarenheter samt skapandet av konst. Det hävdas att ibland behöver man använda olika berättarröster för att kunna förklara och uttrycka de olika upplevelser som man haft på de olika platser man vuxit upp i. Informanten K anser att om han hade vuxit upp i de mer centrala delarna av staden skulle han inte haft lika mycket att skriva om. Detta kan tolkas som att platsen där man växer upp i kan ha en stor inverkan på ens liv och skapandet av musik. I de svenska förorterna finns det en stor variation på olika kulturer inom ett begränsat område vilket gör att man exponeras för diverse kulturer, detta bidrar till ökad förståelse för andra människor och praktiker. Platsen påverkar ens känslor, tankar och upplevelser vilket i sin tur ökar ens kreativitet och ger nya perspektiv.

Är född i Göteborg, men har flyttat runt mellan London, Ghana och Belgien. Men större delen av min tonår har jag bott i Ghana. Det har påverkat min musik positivt, jag får ett bredare koncept och större perspektiv på världen när man flyttar runt så mycket - K

Med platsen som fokus och genom att jämföra två mindre svenska städer (Värnamo och

Mönsterås) med andra förorter poängteras det att det finns flera likheter ex. invånarantal och struktur.

Skillnaden mellan dem är att de så kallade förorterna har betydligt närmre till en storstad, trots att likheterna är flera kan just aspekten att vara när till en storstad skapa en annan blandning av människor och kultur. Det hävdas av A att närheten till en storstad påverkar samhällen och deras utveckling och i sin tur identiteten på invånarna.

Ex Värnamo eller Mönsterås. det enda som skiljer dem är att en förort ligger nära intill en storstad.

Invånarmässigt är det samma, strukturmässigt också liksom alla har ett torg eller köpcenter. Du förstår vad jag menar. Blandningen blir lite annorlunda bara för det är en storstad nära - A

Att bo i anslutning till en storstad har en tydlig inverkan på artisternas musikskapande eftersom kulturdynamiken varierar i en annan utsträckning; exempelvis är användningen av fraser och ord från andra språk vanligt förekommande. Vidare menar Polisen att i de särskilt utsatta områdena i Sverige finns det parallella samhällsstrukturer (Polisen, 2021). Polisområdeschef Tomas Jansson förklarar begreppet som ett samhälle i ett samhälle där vittnen inte vågar komma till rättegången, misshandel som aldrig polisanmäls och främmande personer som knackar på och har synpunkter på din dotters klädsel. Det handlar om områden där egna normsystem skapats och där man löser sin konflikter själv (Sveriges Radio, 2019-08-04).

Att se en person med nål i armen i trappen är inte allas vardag i Sverige, du kan fortfarande lyfta fram det på rätt sätt liksom för i slutet av dagen musik är en abstrakt konst tycker jag - L

5.3 Gatans politiker

Flera av informanterna ser sig själva som ”gatans politiker”, det är ett ämne som återkommer i intervjuerna. När jag ber dem förklara vad det innebär säger hävdar de att genom att berätta om misären, utmaningarna och belysa brister i sin omgivning är de gatans röst. De anser helt enkelt att politikerna inte längre är folkets röst vilket ska vara utgångspunkten i ett demokratiskt samhälle. De menar att avståndet mellan staten och ungdomarna är för långt vilket betyder att samhällets politiker inte kan tala för eller nå fram till målgruppen i förorten. Med hjälp av egna livserfarenheter och ett inifrånperspektiv kan de i sin tur belysa misären som råder i deras område, någonting som inte är lika lätt för en statlig politiker som behöver stå utanför och försöka få till en förändring. Vidare, tycker inte B om stämpeln ”gangsterrappare” som de svenska hiphop-artisterna fått av media; han förklarar sin roll som artist:

Jag skulle vilja klassa mig som en samhällskritisk rappare snarare än en gangsterrappare, liksom jag är mer som Sebbe Staxx som går in i politiker och belyser misären. Förstår du vad jag menar? Jag skriver inte bara om droger, skjutningar utan lite mer väsentliga saker - B

Han menar på att hans roll som hiphop-artist handlar om att belysa rådande situation i hans område, han behöver inkludera samtliga perspektiv men dessvärre är det oftast de negativa sidorna som får uppmärksamhet av kritiker. Men de väsentliga ämnena som bostadssegregationen, arbetslösheten och den låga utbildningsnivån behöver få minst lika mycket tid i rampljuset för att eventuellt förbättra situationen. Men alla artister har sitt egna angreppssätt för att skildra sin verklighet och det är tydligt att artisterna har sin egna åsikt kring vad som är orsaken till att det ser ut som det gör. Artisten ”23” förklarar sin syn på det hela i låten Adressen. Ett utdrag från första versen:

Mamma var inte ledsen, det är inte ditt fel det är adressen. Uh, uh, drömde om toucha kilogram. Mannen, kokainimperium hära mino, bram. Snurrar fett slott, men vem ska fylla den?

För mycket opps, det svårt att chilla ens, yeah. I've made a million on 'em corners här som Meek

Artisten 23 sjunger att hans mamma inte ska känna någon skuld över rådande situation utan det är adressen som är orsaken. Han menar på att dragkraften från gatan är svår att undvika även fast hans mamma har gjort allt i sin makt för att inte hamna bland kriminalitet. Sedan fortsätter han att förklara hur det är för mycket ”opps” vilket är en förkortning av det engelska ordet opposition som i sin tur betyder motståndare. Med opps i åtanke är det svårt för honom att koppla av, utan behöver ständigt vara paranoid. Det är ett faktum att stor del av de verklighetsskildringar som förekommer i musiktexterna handlar om utmaningar som finns i artisternas liv och omgivning. Artisten Malik Dalasi sjunger om sitt liv innan musiken i låten Broke Dayz, där han konkret berättar om livet i misären och den ständiga jakten efter pengar. Första versen lyder:

Broke dayz de ba jag och en hundring kvar, noll inkomst så jag har väl
bara hedern kvar.

Letat efter rusher med samma kläder i flera dar, ställer frågorna till gud fast det inte finns ett svar.

Alltid levt i motvind, men det är ingenting vi inte klarat av. Ibland så är jag nere, ibland så är jag uppe.

04:44 fortfarande uppe, sitter och planerar och funderar rullar upp en. De e knas, jag hasslade nån shuno bara för att köpa mamma mat. Och jag lovar om jag måste, då tar jag ett silverfat.

Jag tolkar detta utdrag som ett bra reflektionsverktyg på hur människor vardag verkligen ser ut och kan ge lite bättre förståelse för misären och man verkligen är öppen för att förstå personer från ett annat perspektiv. Malik Dalasi berättar att han inte hade några pengar kvar och letat efter rusher i samma kläder; rusher är ett begrepp som betyder flera olika saker men i detta sammanhang handlar det om att antingen distribuera narkotika, ett rån eller liknande. Någoting riskfyllt som eventuellt kommer generera snabba pengar. Han känner sig tom och det enda han har kvar är hans heder och hoppet han har hos gud. Sista stycket där han sjunger om att han fortfarande är uppe vid 04:44 ger en bra insyn på hur det verkliga livet kan se ut som präglas av desperata handlingar som att råna en shuno

(slang för person) för att kunna köpa mat till sin mamma. Med detta motiv som grund kan man diskutera kring relationen mellan ekonomiskt instabila hem och kriminalitet, det är en sorts naturlig överlevnadsinstinkt för människor i specifika livsförhållanden.

Just detta ämne är av stor vikt då det är just detta som skapat utrymme för misstolkningar och svartmålning av artister. Roten till begreppet ”gatans politiker” grundar sig i att hiphop-genren har en politisk dimension och fungerar som en representation av gatukulturen. Rättare sagt ett inifrånperspektiv, artisterna som har upplevt en viss verklighet som i det här fallet handlar om livet i ett särskilt utsatt område använder hiphop-musiken som ett sätt att skildra sin verklighet och dela med sig av sina erfarenheter. Hiphop-genren används även som en form av aktivism och motstånd genom att utmana rådande strukturer i samhället. Detta gör de genom att beskriva orättvisor samt motverka diskriminering i sin tur blir de en röst för förändring och rättvisa. Dock menar informanterna på att dessa skildringar ibland kan vara för nära och personliga dem själva och när det kommer till personer som lever utanför det berörda området och det kan bli komplicerat att förstå eller uppskatta för den delen.

Hiphop i sig är politik liksom, det är som gatans politik. Många nära mig när de gör sin verklighetsskildring det blir lite för nära för att folk ska förstå - B

Den befintliga klyftan mellan personer som bor i ett särskilt utsatt område och kritiker ökar risken för missförstånd. En kritiker som inte har tillgång till samma inifrånperspektiv kan uppfatta en hiphop-låt som att den glorifierar destruktiva ämnen, medan någon som kommer från samma område kan se det som en mer rättvis representation av sin verklighet.

Liksom som artist ska man vara medveten om vilket ansvar man har och oavsett om man vill eller inte så finns det personer som ser upp till en - K

Handlingar och ord har konsekvenser och de har ett ansvar att vara en god förebild för andra, särskilt ungdomar som ser upp till dem. På senare år har sociala media plattformar som TikTok, Instagram och Snapchat blivit en del självklar del i många ungdomars liv. Dessa plattformar har gjort det mycket enklare för ungdomar att få tillgång till sina idoler och deras livsstil därav blir

det enklare att snappa upp deras jargong.

Trots att ungdomar är extra mottagliga för det som deras idoler tycker A att det krävs att någon ger röst åt marginaliserade samhällen och dess invånare. Genom att beskriva verkliga händelser och situationer i sina texter kan rappare öka medvetenheten om sociala problem som rasism, fattigdom, drogmissbruk, våld och ojämlikhet. Dessa fenomen är väl kända av samhället men det är svårt att sätta fingret på i vilken utsträckning det handlar om. Vidare genom att belysa verkligheten och svårigheterna som personer i marginaliserade samhällen står inför kan hiphopen hjälpa till att motverka stereotyper genom att visa en mer nyanserad bild av samhället kan de förhoppningsvis bryta ner negativa stereotyper och fördomar.

5.4 Synen på samhällets reaktioner

Det framkommer vid flera tillfällen att många missförstånd grundar sig i brist på inifrånperspektiv och holism enligt artisterna. Man behöver skapa sig en bättre förståelse över hur och varför personer hamnar i kriminalitet och att gangsterrappen väldigt sällan är en faktor till att en person hamnar där. Hiphop-genren bör beskyllas för alla dåliga beslut som människor tar och samtidigt råkar lyssna på en viss låt. Alternativt att musiken möjligtvis är en del av ett större sammanhang av faktorer som kan påverka en persons handlingar och beslut. En person som lyssnar på hiphop-musik som samtidigt av olika anledningar hamnat i en situation där de skall begå ett brott kan musiken vara en av flera, med betoning på flera faktorer som påverkar deras beslut. Men det är inte nödvändigtvis den enda bidragande orsaken. Vidare menar artisterna att kritiker behöver bli påmind om att människor har ett eget ansvar för sina handlingar och att de inte kan skylla allting på yttre faktorer som musik. Även om musiken kan

påverka känslor och beteende är det upp till var och en att ta ansvar för sina handlingar och beslut.

Jag tycker inte man ska skylla allt på hiphopen ex. om någon ska gå och göra någonting dumt påväg dit kanske han lyssnar på en hiphop låt men om han inte skulle gjort det tror jag inte det hade ändrat något - A

Kriminalitet och gängmiljöer är ett komplext fenomen där det finns mycket mer under ytan än vad som diskuteras om; tillhörighet till ett område där man har en viss skyldighet att agera på ett visst sätt för att passa in i eller ”skydda” sitt område man är uppvuxen i. Personer som befinner sig i gängmiljöer söker i grund och botten efter en identitet, en samhörighet med likasinnade. Identiteten är i sin tur den mest utmanande aspekten att avlägsna sig ifrån, under sin tid i en gängmiljö bygger man upp en identitet som generellt inte går samman med resterande del av samhället.

Det är mycket mer bakom det, hämnd och vendetta osv. Det kanske ger han en boost men det finns inte mycket som hade stoppat honom - K

Jag får förklarat till mig att finns många underliggande faktorer som inte är lättbegripligt för utomstående exempelvis att man fortsätter hämnas för en konflikt som började för mer än åtta år sedan. Artisterna anser även att om kritiker verkligen vill förstå relationen mellan hiphop-genren och den ökade kriminaliteten, bör man acceptera det faktum att misären behöver först uppstå innan man kan göra en verklighetsskildring av den.

För att sätta detta i kontext; i Sverige förekom det brist på bostad runt 1940-talet och för att åtgärda detta tillsatte man beryktade miljonprogrammen, här bosatte sig personer med ekonomiska och sociala svårigheter. Vidare placerades nyanlända svenskar i de här områdena vilket har banat väg för den boendesegregation vi har i dagens samhälle. Genom att särskilja personer med socioekonomiska problem bidrar man till en större frustration bland invånarna och hoppet om att komma vidare i livet minskar.

Klyftorna ökar ytterligare när man vill uppgradera och städa upp dessa områden med hjälp av stadsförnyelse och gentrifiering.

Musiken är resultatet av våldet och inte tvärtom, våldet sker först sen kommer musiken. Om det inte hade hänt så hade ingen snackat om det liksom - A

Att komma till ett nytt land med främmande kultur och leva sitt vardagliga liv från den sedvanliga svensken kan bidra till en känsla av mindre värde. Faktorer som dåliga familjeförhållanden kan leda till att man söker sig till gatan för att finna en gemenskap. Människor som trycks ihop och lever i överbefolkade bostäder banar väg för frustration och aggression bland socioekonomiskt lägre människor. Den dysfunktionella familjen och våld i hemmet anses vara en bidragande faktor till att det ser ut som det gör i samhället, med anledning av att man tar med sig mentaliteten utanför hemmet och att man då dras till personer med liknande bakgrund och tar till våld för att komma i bukt med sin frustration. Med samtliga faktorer i åtanke är det fortfarande av stor vikt att man fortfarande tar ansvar som hiphop-artist för vad man förmedlar och vilket angreppssätt man väljer. Det är även orättvist att just denna konstform får stå som syndabockar när det finns flera andra konstformer som använder sig av liknande verklighetskildring men kritiken är nästintill obefintlig.

”Jag tror inte kritikerna lyssnar ordentligt på hiphopen, eftersom det mesta som sjungs är misär eller hur de vill ta sig ur. Lyssnar du på hälften av artisterna i Sverige så skriver de om stress, paranoia och depression ” - A

6. Diskussion

I förhållande till mina forskningsfrågor kan jag med hjälp av min etnografiska data komma till flera slutsatser. De sociala problem som beskrivs i texterna handlar om misären och svårigheterna som artisterna får bekämpa dagligen, porträtteringens varierar beroende på vilken artist det handlar om. Detta går att koppla till Tickner (2008) som menar att musiktexterna ger kunskap om livssituationer i form av ord som i sin tur kan bidra till identifikation. Vidare anser artisterna att de är gatans politiker med anledning av att de har en större chans till att influera ungdomar och uppnå en förändring med sin musik, detta kopplar jag till Lambros Fatsis (2018) som anser att man bör se hiphop-musiken som ett forskningsverktyg eftersom det ger djupgående kontextuella analyser av verkligheten. Platsen spelar viktig roll inom hiphop-branschen, det fungerar som en utgångspunkt när de skriver sina texter och det är en del av deras identitet som artist. Man representerar sitt område med allting man gör och inom och utanför musiken, Cheyne & Binder (2010) hävdar att platsen fungerar som ett sätt att legitimera musiken och den mest genuina platsen för hiphop är ett utsatt område eller ett ghetto. Informanternas syn på medias porträttering är att det råder brist på inifrånperspektiv vilket ökar risken för missförstånd och kan vara en av anledningarna till att genren blivit svartmålad. Ove Sernhede (2007) diskuterar detta ämne i sin studie där det framkommer att ungdomar upplever att media inte ger en neutral bild av utsatta områden och systematiskt främjar den dominerade synen i Sverige kring ratificerade personer och därmed rättfärdigar att behandla dem som andra klassens medborgare.

Källförteckning

Appelrouth, S. & Kelly, C. (2013). Rap, Race and the (Re)production of Boundaries. *Sociological Perspectives*, 56(3), 301-326. doi:10.1525/sop.2013.56.3.301.

Belk, W. Russel. (1988). Possessions and the extended self. *Journal of Consumer Research*, Volume 15, Issue 2, September 1988, Pages 139–168, <https://doi.org/10.1086/209154>

Bergström, G. (2021, 24 mars). Ett regelbrott när SR och SVT hyllade Yasin. *Aftonbladet*. Hämtad från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/oAwMjm/ett-regelbrott-nar-sr-och-svt-hyllade-yasin>

Blumer, H. (1969). *Symbolic interactionism: Perspective and methods*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Braziel, W. (2020). *Criminalizing Culture: Black Masculinity in the Era of Mass Incarceration* (Doctoral dissertation).

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder* (2. uppl.). (B. Nilsson, övers.). Malmö: Liber AB.

(Originalarbete publicerat 2008)

Bourdieu, P. (2004). *Praktiskt förnuft – Bidrag till en handlingsteori*. Göteborg: Daidalos

Cheyne, A. & Binder, A. (2010). Cosmopolitan preferences: The constitutive role of place in American elite taste for hip-hop music 1991-2005. *Poetics*, 38(3), 1-29. doi: 10.1016/j.poetic.2010.01.001

Christensen, Tony. (2019). Look Away: How the Social Constructionist Approach to Social Problems Channels Attention Away from the Marginalized. *The American Sociologist*. 10.1007/s12108-019-9413-9.

Ekholm, D. & Vesterberg, V. (2020). Diskursanalys. *Metoder för forskning i socialt arbete*. (Sidorna 157-173).

Fatsis, L. (2018). Grime: Criminal subculture or public counterculture? A critical investigation into the criminalization of Black musical subcultures in the UK. *Crime Media Culture*. 15(3), pp.447-461.

Gunnarson, M. (2019) Att utforska praktisk kunskap med deltagande observation In: Martin Gunnarson (ed.), *Att utforska praktisk kunskap: Undersökande, prövande och avtäckande metoder* (pp. 225-260). Huddinge: Södertörns högskola

Haenfler, Ross. (2014). *Subcultures: The basics*. Routledge.

Israelsson, L. (2020, 4 februari). Riksdagsman vill stoppa gangsterrap på fritidsgårdar. *Expressen*. Hämtad från <https://www.expressen.se/nyheter/krim/riksdagsman-vill-stoppa-gangsterrap-pa-fritidsgardar/>

Jefferson, Tony (1975). Cultural Responses of the Teds. In *Resistance through Rituals*, ed. Stuart Hall, London: Hutchinson, 81-86.

Kalkan, H. (2022). The American Ghetto, Gangster, and Respect on the Streets of Copenhagen: Media(tion)s between Structure and Street Culture. *Journal of Contemporary Ethnography*, 51(3), 407–434. <https://doi.org/10.1177/08912416211056973>

Kourtney Moore, M.A. (2020). *Mixtape Chronicles: An Ethnographic Investigation into Hip-Hop and African American Culture Concerning Systemic Racism and Oppression*. [Dissertation, Texas Tech University] <https://hdl.handle.net/2346/86572>

Lindgren, S. (2009). *Populärkultur: Teorier, metoder och analyser* (2. uppl.). Malmö: Liber AB.

Lundström, J (2021, 6 januari). Jacob Lundström: Debatten om Yasin avslöjar kunskapsbristen om svensk hiphop. *Dagens Nyheter*.

Hämtad från: <https://www.dn.se/kultur/jacob-lundstrom-debatten-om-yasin-avslojar->

kunskapsbristen- om-svensk-hiphop/

Mackay, Hugh (1997), *Consumption and Everyday Life*, London: Sage Publications.

Meuwisse, A., & Swärd, H. (2013). *Perspektiv på sociala problem* (2. uppl., s. 17-19). Stockholm: Natur & Kultur.

Oscarius, A & Sjödel, M. (2022, 29 November). *Kritik när P3 Guld slopar kategorier* [Sveriges Radio]. Hämtad från: <https://sverigesradio.se/artikel/kritik-nar-p3-guld-slopar-kategorier>

Palmström, Ola. (2022, 30 oktober). Sebastian Staksets kritik mot gangsterrapmotståndarna: Hycklare. *Aftonbladet*. Hämtad från: <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/4oBdmV/sebastian-staksets-kritik-mot-gangsterrapmotstandarna-hycklare>

Ester Pollack (2001) *En studie i medier och brott*. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation. Stockholms universitet, Stockholm

Sarnecki, S. (2020, 16 januari). *Så tog hiphop om droger och kriminalitet över topplistorna*. SVT Nyheter. Hämtad från: <https://www.svt.se/kultur/sa-tog-hiphop-om-droger-och-kriminalitet-over-topplistorna>

Sernhede, O. (2007). *Alienation is my nation: hiphop och unga mäns utanförskap i Det nya Sverige*. (2. uppl.). Stockholm: Ordfront.

Sernhede, O. & Söderman, J. (2010). *Planet Hiphop: om hiphop som folkbildning och social mobilisering*. Malmö: Liber.

Tickner, A. (2008). *Aquí en el ghetto: Hip-hop in Colombia, Kuba and Mexico*. *Latin america politics and society*, vol. 50, nr. 3.

Vetenskapsrådet. 2017. *God forskningssed*. Stockholm. www.vr.se